

Stad 73-34.

Processt(ukken) Enschede. 1631

Smidt c(ontr)a **Brouwer**.

Folio 1.

Inventarium processus.

Irstlich die immisie* bij **Egbert Smidt** den 13-de junij 1631 versocht, groet eine linie ende eine sijdt behalven die subscriptie, genotiert Nu(mero) 1°.

* = gerechtelijke toewijzing, inbezitstelling

Exceptionalis defensio **Lamberti Brouwer** den 7-de (septem)bris 1631 geexhibiert, groet ein bladt ten beijdenn t'sijden beschreven waerbij erfindtlich ein klein zedelkenn van vijff linien lanck, sijnen anfanck nehmende **Gerrith** ende **Berendt** hierbijkomende, sub Nu(mero) 2°.

Adversio exceptionis **Lamberti** cum suis pro immisso **Egberto Smidt**, groot dre bladt ende bij naest eine sijdt mit ein document bekleedet, # verteickendt mit A, # geexhibiert denn 3-de (octo)bris 1631, in dorso gequotiert Numero 3°.

Het bedingh vann **Lamb(ert) Brouwer**, waerbij hie priora repetiert, erfolget op die adversio exceptionis den 3-de (octo)bris geprothocolliert mit het woerdt Nota ende dusdanigen teicken in margine genotiert H, in dorso mit B.

It(em) seeckere acte van **Egbert Smidt**, den 10-de (octo)bris 1631, groet ein halve sijdt, mit het exhibitum in dorso mit Nu(mero) 4°.

It(em) seecker extracten gerichtlichenn [prothocols]

Folio 2.

prothocols in dato den 17-de (octo)bris 1631 erfindtlich onder het woerdt Nota ende den vorigen teicken H.

(in kantlijn:) Nota abuiss.

~~Requeste **Lamb(ert) Brouwer**, groet van ein bladt mit ein apostille dess h(eer) landtdrostenn von Twenthe, in dato den 13-de (octo)bris 1631.~~

Schriftliche materije van **Egbert Smidt**, denn 14-ste (octo)bris bij bor-

germ(eistere)n der stadt Entscheide geexhibiert, groet ein bladt, in dorso ge-teickendt Nu(mero) 5°.

Requeste **Lamb(ert) Brouwer**, groet ein bladt mit daerop gefolgede apostille dess h(eer) *landtdrostenn* von Twenthe, in dato dess 13-de (octo)bris 1631, waerbij gefueget twee document, die eine verteickendt mit A, die ander mit litera B, hierbij komende sub Nu(mero) 6°.

Seeckere extracten gerichtlichenn prothocols pro et contra den 7-de novembris 1631 geprothocolliert, groet vann twee bladt, in dosro mitt Num(ero) 7°.

Alduss geïnventariziert voer *borgerm(eistere)n* der stadt Entscheide dorch mij, **Bernardt de Laer**, *secretarium* der stadt Entscheide, ter ordonnantie van voers(chreven) *borgerm(eistere)n*.
Egbert Smidt.

Folio 3.

Inventarium processus.

Folio 4.

Extract(us) prothocolli.
Anno 1631, den 13-de junij.

Johann Cost. {
Herm Schouwinck. { *Borgermeisteren.*
Hanss Westerborch. {
Leijffert tho Lasunder. {

Inn sittendenn gerichte erschienen **Egbert Smidt**, versoeckende *borgerm(eistere)n* voer die geboer gelievenn willenn hem, comparant, gerichtlichenn tho immittieren ende tho leijdenn inn alsoedaen goerdens, landerijenn ende andere guiderenn thobehoerich gewest za(lige) **Pelgrim Cost**, *beste vaeder* vann jegenwoertigenn **Egbert Smidt** tott die Pijls-hove gehoerich, soe **Lambert Brouwer** daervan in gebrueck is hebbende.
Waerop *borgerm(eistere)n* hem, **Egbert**, op sjnn instantlich versoeck soe daetlich inn twee goerdens, alss oick bowlandt [ende]

allenn daertho ahnklijvendenn weijde-,
hoij-, bow- ende anderen goerden landt,
waer dieselvige dann oick gelegenn mochten
sijnn, ingeleijdet ende geimmittiert holden-
de denselvigenn bij sijne wollgegrundede
ende behoerliche gedaene immissie ter tijdt
ende soe lange hem iemandt mit contrarien [rechte]

Folio 5.

rechte daer uth ontsatt sall hebbenn.

Pro concordante copia **Ber-**
nardt de Laer, *secret(arius)*. {31}

Immissie mitt Nu(mero) 1°.

Folio 6.

Heren *burg(e)m(eistere)n*, schepen ennde raett
der statt Enschede.

1. Alsoe nielt alleenlichen in offte nae gemenen
rechten resoluitt quod iudex inter subditos
suos non censetur competens earu(m) rerum
quae non sunt ipsi(us) jurisdictionis iuxta
L final. ff de judiciis.
2. Sunder oick nae lantrechte crafft den welchen
oick alle saecken coram incompetenti moeten
agertt worden eichlich goett voer den dage-
lixen richter, lehen goett voer den lehen
heren, tijns goett voer den tijns heren, hoff-
hoerich goett voer den hoffrichter, arg(umen)to
§ 3¹ landtrecht. part. 2 tit. 8 van
coep, vercoep, opdrachten ennde waeringe etc.
3. Soe is datt des nielt tegenstaende ener
genantt **Egbertt Smitt** sich verdrissett
ennde understaen hefft sich deur ennde bij
die heren *burg(e)m(eistere)n* van Enschede t(e) doen
inleiden in seckere gardens ende landerijen,
als oick andere goederen, ehrmaels zal(ige)
Pelgrim Cost thoebehoerich gewesen, ennde
tott hett lehenroerige erve Pilshoeve
gehoerich ennde tegenwoirdich bij *burg(e)m(eiste)r*
Lambertt Brouwer, no(min)e proprio, *uxoris* et
pupilloru(m) primi mariti gepossidertt offte
beseten, uth crafft van erffdeelinge.
4. Nielt considererende ennde bemerckende
datt alsoe daene gardens ennde landerijen

Exhibitum ahm 12-de (septem)bris 1631 bij *borgerm(eistere)n* der stad Entscheide, **Egbert Smidt** versocht denn tijdt van drie weecken ende copiam.

Folio 7.

van zal(ige) **Pelgrim Cost** herkoemende, waerinne **Egbertt Smitt** sich hefftt doen inleiden ennde die *burg(e)m(eistere)n* van Enschede hem sulx inaudita parte et absq(ue) ca(us)ae cognitione incompetenter wedderrechtelick toegelaeten lehengoederen sijn thoe lehene gaende under die regeringe van Munster, ennde alhijr voer die *bu-gemeisteren* als incompetentes nielt convenibell offte disputabell.

5. Ingestalte datt *burg(e)m(eiste)r* **Lambertt Brouwer**, no(min)e proprio, *uxoris* et pupilloru(m), primi ~~mariti~~ **mariti***, rechtelick # excipiendo** # contendertt die ver-meente gedaene inleidinge van **Egbertt Smitt ra(ti)o(n)e*** incompetenciae null, crafftloes ennde van gener werden t(e) sijn.

* = echtgenoot; ** = onttrokken

* = om reden

6. Aver sulx tott dien tott cost ennde schade-loese absolutie o(mn)i meliori modo et forma concluderende.

7. Unnder expresse protestatie de temeritate consulum qui inaudita parte et absq(ue) ca(us)ae cognitione, non attenta etiam fundata jurisdictione, sententiam quasi immissionis incompetenter et sic nulliter pronunciara(n)t.

13-de junij 1631, q(uo)d impune non ferendum nec tolerandum, sed litem suam hoc casu fecerint jure puniendi.

Theodor(us) Oelen pt
admiss.

Salvis.

Folio 8.

Gerritt unnd Berentt ten Lasunder moett dese proceduire angegekundigett worden gerichtlick umme d' selve helpen uth t(e) foeren ennde t(e) endigen, hijrinne moett geen versuim sijn.

Folio 9.

Exceptionalis defensio **Lamberti Brouwers** no(min)e proprio, *uxoris* et pupilloru(m) primi mariti et destructio nullae immissionis

c(on)tra
die vermeente nulle inleidinge
van **Egbertt Smitt**.

Folio 10.

Wollachtbaere, wijse, voersinnighe heeren *borgermeisteren*, schepen unde raedt deser stadt Enschede.

1.

Tegens t'geene *borgerm(eister)* **Lambert Brouwer** in sijner beroemder, edoch quoad assertos pupillos, adeoq(ue) semet ipsum onvertoender qualiteit, den 12. deser maent septemb(ris) 1631 bij forme van exceptie in die plaetze van uijtleidinghe, tegens die den 13. junij 1631 doer u, welacht(baere), wis(e), decernierde unde dessen derenthalven beeter bevoechden excipient **Egbert Smidt** adjudicierde inleidinghe, nu ten twiedenmaell informāliter, praepostereq(ue) geobtrudiert hefft.

2.

Weet die bekentlich geimmittierde [**Egbert**]

Ecksijbijtum den 3 oktober 1631.

Folio 11.

Egbert Smijdt, den vornoemden **Brouwer** generice, niet beeter te bejegenen, unde te confrontieren, dan met het gemiene axioma juris, quod sc. paria sint aliquid non fieri, vel # vitiose et # minus legitime fieri L vulgata, quoties 6 ff qui satisfacere coganti

3.

Diewiell dan nu, uijjt des jegendeels itzgemelte exceptionaell materie manifeste constiert, oick deser sijdt, pro confessato geacceptiert wort, dat die schoen, in anno 1631, den 19 aprilis allereerst exëcierde, (edoch doemaels ten wedersijdes tali quali praetextu geëxcipierde,) inleidinge, niet alleene in die ar(ticu)lo 4 expressierde gaerdens unde goederen naecktelich angelecht, maer oick doer u, wolacht. wijs. sententie, den voers(chreven) 13 junij voer bequaem unde angenaem gesententiert is.

[4.]

Folio 12.

4.

Unde dan noch notoiren stijls unde resoluten lantrechtens part. 1, tit. 8, § 1, 2, 3 et 4, dat tegens d' inleidinge niet anders, als relative uijtleidinghe is geschapen.

5.

Sulxs, dat oick, soedane reciproque uijtleidinghe bij den daervan verwittichden inheimschen (gelijck alhijr die morose* excipient is) * = eigenzinnig binnen den tijdt van sess wecken te wercke gesteldt sall moeten worden, offte dat hie anders van die possessie des ingeleiden goedes sall verstecken wesen, d. § 2 et 8.

6.

Soe sustineert ende contendiert die binnen den dartho gestatueerden tijdt noijt in effecte immittierde **Egbert Smidt**, als een mede erffg(enaem), [jae]

Folio 13.

jae, dat meer iss, als pro sua quota een mede behende vasall etc. (warvan hijr negest naerder wert blijcken,) dat in gevolch voemgedachten formelen landrechtens, die praepostere* excipient * = verkeerde **Brouwer** qualitate qua ob commissam moram et desuper hic accusatam contumacia(m) eerstganges verklaert sall worden van sijne praetense possessie praecise verstecken te sijn.

7.

Unde dat aversulxs d' ingeleidede **Smidt** darinne gestarckt unde gestijvet moet worden, thot dat hie daeruujth ten petitoir met ordentlichen rechte gesleeten sall sijn.

8.

Allent in krafft unde conformite onses ad amuss nae te gaene lantrechtens loco praeallegato, forma namq(ue) statuti [ad]

Folio 14.

ad unquem, et prout jacet servanda venit L prospexit ff qui et a quib. manumis. Gaill. lib. 2 observat i(us) nu. 15 et 16, Item observat 33 nu. 1.

9.

Men geswiget, dat oick sunsten caeteris paribus, meergemelte excipient*, * = tegenwerper sonder die alhijr althans verachtete unde moetwillichlick verachterde uuit-

leidinghe geen voet offte fundament en hefft, eenighe exceptien ex abrupto et non servato justo judcii tramite* in to wenden, voele minder op die magistraet alhijr tho smadden unde deselvighe assertae temeritatis indecenter et injuriose apentlich in scriptis t' accusieren.

* = zijpad

10.

Gelijck haer wolacht(baere), wijseheide. sulx nae haeren goedes raedt selffs well sollen weeten ijveren

Folio 15.

11.

Interim dessen geëxcipierden genoich sijnde, dat in allen gevalle tegens sijn persoen unde in sijne met inleidinghe, unde ob neglectam justo tempore emissionem angespennene saecke groefflick gepraeposteriert*, hie oick sonder eenigen darthoe lant- unde stadt-rechtelick usurpierden inganck rechtens, thot eenighe actie offte exceptie t' introducieren ongequalificiert sij.

* = achterstevoren handelen

12.

Sollende sijne informe unde contumeliose* exceptie allereerst nae die geboerde abusive uitleidinghe unde daraver emanierde citatie unde ingediende intendit plaetze hebben moegen vinden.

* = krenkend, beledigend

[13.] (zie p. 18)

Folio 16.

(in kantlijn:) A.

Extract(us) prothocolli.

Anno 1631, den 19-de aprilis.

Erschenen **Egbert Smidt** ende laet sich immittierenn in die halffscheidt der guideren van ~~za(lige)~~ sijnn za(lige) *beste vaeder Pelgrim Cost*, bij sijnen affstervende naegelae-tenn tott die Pijlsshove gehoerich holdende denselvigenn daerinne ter tijdt dieselvige mit ordentlichen rechte daer-uth ontsatt sall sijn.

Mit versoeck datt **Lamb(ert) Brouwer** daervan verstendicht mach wordenn naer behoeren.

A(nn)o 1631, den 2-de maij.

Erschenen **Lamb(ert) Brouwer**, verhaelende woe datt huidt den 14-de dach is datt **Egbert Smidt** hefft inleijdinge gedaenn op **Pelgrim Costes** guider ende denn dienaer belastet hie solches **Lamb(ert) Brouwer** solde ahnseggen, waer- op hie ter andtwoerdt geefft die guider, hie besitte wegenn sijnn *huissf(rouwe)* ende haere *kinder*, wesende die halffscheidt der guider, so za(lige) **Laurentz tho La- sunder** tijdt sijnes leventz besetenn hefft [welcke]

Folio 17.

welcke ander helffte nae inholt ordel ende sententie den tween *voerkinderenn* thogedeelt, in welcke deeling an- getoegenn ende verfatet ist, soe die eine offte die ander kumpstiger tijdt angesproeckenn sall die eine den ande- renn helpenn ende gelijckelichenn uth- fuerenn. Soe iss solche inleijdinge den tween *voerkinderen* niet ahngesecht, noch oick den mombaren der onmun- digenn *naekinderen*, secht oick datt die inleijdinge onbehoerlich ende nae stadt rechte in vacantie geschiet. Ende wanneer hie **Egbert** behoerliche in- leijdinge gedaen hefft, sall hie neffens sijne consortenn wegen dess lehnguidtz der Pijlshove, alwaer hie voer sijnn *frouwe* ende *kinder* mede op beleendt iss, na behoerenn ende haeren guiden raedt uthleijdinge doenn.

Pro concorante copia **Bernardt de Laer**, *secret(arius)* civitatis Enschedensis subs(cripsit). {31}

Folio 18.

(vervolg:15)

13.

Diewelcke exceptie aversulx altehans teenemaell gerejectiert unde vice versa ob morose contemptam emissionem d' adju- dicatie unde manutenentie der verwercke der possession desen ingeleideden **Egbert Smidt**, kost- unde schaedeloessich gestaedet sall moeten worden.

Stellende sulxz sub imploratione nobilis officii judicis tott
rechtelicke decisie.
Salvis.

Ahardus Hellendoern, J.U.L.
tanq(ue) huius causae *advocatus*.

Folio 19.
Adversio exceptionis **Lambert** cum suis
pro
immisso **Egberto Smidt**.

Numero 3°.

Folio 20.
(in kantlijn:) #

Extract.

A(nn)o 1631 denn 3-de (octo)bris.
Erschenen **Egbert Smidt** ende doet exhibie-
renn sijnn adversio exceptionis **Lamber-
ti** cum suis pro immisso **Egberto Smidt**.

Erschenen **Lamb(ert) Brouwer** repetierende
priora diesenn dach dree weeckenn geexhibiert.

Extract.

A(nn)o 1631 denn 17-de (octo)bris.
Alsoe **Lamb(ert) Brouwer** diesenn dach
hefft geexhibiert seeckere apostille dess
h(eren) *landtdrostenn* vonn Twenthe bij
welcke apostille die magistraet von
Enschede wordt belastet ende parthije(n)
ter beijdenn t'sijdenn well ernstlich
vermaent hunne verschill bij minneliche
compositie soe doenlich tho assopieren* mitt
wijderenn annexen verhaelter apostillen,
waertho **Egbert Smidt** sich solches gefallen
laet, versoeckende terminum van einem
e(dele) raedt ahngestemmet t' moegen worden,
omme ein frondtliche handelonge mit dem
e(dele) **Lambert Brouwer** tho treden dess tho [weiniger niet]

* = sussen

Folio 21.
weiniger niet exhibierende sijnn schriftliche
noedtdrufft bij ontstantenisse vann com-
positie omme formeelich naer behoere het

angefangenn process t' concludieren sin
locus protestatur de denegata sibi justitia et omnib(us) expensis.

Erscheenen **Lamb(ert) Brouwer** ende doet exhibierenn seeckere requeste mit daerop gefolgede apostille dess heeren *landt-drostenn* von Twenthe, versocht wie daerinne soe solches onfruchtbaer affgaet, versocht **Brouwer** van **Egbertz** inbrennenn copiam, omme alssdan tho doenne alss hie tho rhade befindenn sall t' behooren neffens den mombaren solchs angaende.

P(er) modum copiae **Bernardt de Laer**, *secret(arius)* subs(cripsit) {31}

Extracten mit B.

Folio 22.

Mijn heren *borgemeisteren*, schepen unde raedt der stadt Enschede.

Es giff met aller ere unde reverentie toe erkennen **Egbert Smidt** u medeborger alhijr voers(chreven) gestalte dieselve (leijder Godt) met uwer eenner medschepenen alhijr **Lambert Brouwer**, in een process geraden, tenderende tot sijn grote nadeel unde praejuditie. So ist dan datt voers(chreven) maendach den 3-den huius terminus gewest is omme datt voers(chreven) **Lambert** sijn noetdrufft solde indiennen. Edoch in plaetze van het schriftelichen in toe diennen enich recess hefft toe protocolle doen brengen. Alsoo dan voers(chreven) **Smidt** des redpons sich nielt erfaeren hefft dieselve met sijnnen patroen raetzgepleget, wie hie sich omme voerbouwinge eennen confusen processes sal hebben in deser zaeke toe holden, waer op hie voor andtwoortt gekregen, datt hie van het gepassierde so voers(chreven) **Brouwer** vergangen maendach gehandelt offte toe protocollo gebracht solde daerfan a dato deses vijrtijn daege tijdt nemen unde copie lichten, ommen volgentz na landtrechte ordentlich toe procideren ad conclusionem processus verzogt, alsoo gemelte comparant alnoch den tijdt van 14 daegen unde copie alss vorens, die hem na rechte nielt kan geweigert worden, want in rechte nijmmandt kan, mach offte behoert geprecipiteert* * = overijlen toe worden, dieselvige tot erkentnisse eennne onpartijdigen raeden stellende, sin secus protesterende van allen onkosten, hinder unde schaeden. Et denegata sibi justitia etc. Salvis.

Exhibitum ahm 10-den (octo)bris 1631 bij *borgerm(eistere)n* der stadt Entscheide.

Folio 23.

Wochachtbaere, wijse, voersinnige heeren unde goede vrunden,

Watter alwederomme bij den morosen unde mit idele uuijtvluichten sich meijsterlichst behelpenden *borgerm(eiste)r* **Lambert Brouwer**, well onwetlich up die bij den onvermoegenden unde

derwegen met veelvoldige ijdele unde illegale
 exceptien gedefatigierden* **Egbert Smit**, den 3. * = afmatten
 deser maent octobris 1631 exhibeerde noit-
 trufft (geintituliert Aversio exceptionis
Lamberti Brouwer cum suis pro immisso **Egberto**
Smit) meer lasterlich, als affleglich, als mede
 pendente hic lite, an den heren *drosten* van
Twenthe, contra titulum C. Ut lite pendente etc.,
 praepostere unde wedderrechtelick geobtrudiert* * = opdringen
 is. Komt des ingeleijdeden **Egberten Smidts**
 patrocinerende* patrono verfredelich voer, sonder- * = verdedigen
 linge, dat d' onbefoehde excipient* **Brouwer** * = tegenwerper
 qualitate qua sich onderstaet, sonder gedaene
 emissie, ideoq(ue) inqualificate et sine veste* nuptiali- * = kleding
 te* pro- unde opponieren exceptien, tot de welke * = bruilofts
 hie sonder voergegangene lantrechtelicke uuijt-
 leijdinge onbequaem unde onangenaem, jae dat meer
 is, van sijne asserte* possessie, post iam diu effluxum** * = beweerde ** = verdwenen
 fatalem terminum sex **sz** septimanarum*. Iss ver- * = week
 steecken, sulx dat d' ingeleijdede **Egbert Smidt**
 verhardende unde sich holdende an soedaene

Exhibitum ahm 24-ste (octo)bris 1631 bij *borgerm(eistere)n*
 der stadt Entscheide.

Folio 24.

lantrechtelicks verkregene possessie, manutenentie
 unde sterckinge van deselvige ter cierlichsten versocht
 bij desen, omme destoe meer, dat u, wolacht(bare) wijsheiden,
 dorch uuijt bekent unde wel bewust iss, dat d' in-
 geleijdede landerijen van meergemlten **Smidtz beste-**
vaeder Pelgrum Kost heerkomen unde proportio-
 naliter op hem mede verërfft sijn. Kan unde will
 danoch d' ongegrunde excipient **Brouwer** cum
 suis dessen etwess te wedder voerbrenge. Mach
 unde moet hie 't selve met ordentlichen inganck
 rechtens ten alleen restierenden petitoir intentiere(n)
 unde versoken, gelettet het commodum possessionis
 den last des bewijsdoems op den adversant reijcieert.
 Ondertusschen u, wolacht(bare) wijsheiden, in allen
 gevalle dese sake opgeevende thot derselver milde
 discretie unde rechtmetigen decissie ten waer dan
 sake, dat deselvige sich velicht buijten verhaepeninge
 hijrinne beswaert mochten vinden in hoedaenigen vall
 d' ingeleijdede kan lijden, dat hijr aver op kost van
 ongelijck, onpartijscher rechtzgeleerden advis ge-
 scheidt moege worden, mitz dat desen act den voe-
 rigen actis in der beleerungh naerichtelick bij-
 gevoecht moege worden. Daermede sich in Gaedes
 naemen submitteerende, angesien **Lambert Brou-**

wer bereetz gerichtlick verklaert hefft, apud
sua praemissa te persistieren.

Ahardus Hellendoern, J. U. L.,*

= iuris utriusque licentiatus.

Egberti Smidts patronus atq(ue) cuiusdem causae *advocatus*.

Folio 24a.

Numero 5°.

Folio 25.

(in kantlijn:)

Aengesien verstaen wort dese saecke van sonderlinge importantie niet to zijn, ende dat deselve mede is dependerende van (de) principale quaestie, onlanx tusschen sup(plian)t ende n.n. **ten Lasunder** alhier in vruntschap voer die mag(istraet) van Deventer bijgelecht. So worden partijen ten beiden zijden wel ernstl(ick) vermaent dit hunne verschill van gelijcken bij minnelicke compositie, so doenlick to assopieren*, waertoe die mag(istraet) van Enschede gelast wort partijen tijtt ende plaetz to praefigieren, ende daeranne die goede handt to holden. Bij ontstantenisse sall alsdan opt versoick van sup(pliant) naeder worden gelettet naer behoiren. Act(um) Deventer, den 13. octob(ris) 1631. **Robert van Ittersum.** {31} *

= sussen

Woled(ele) gestrenge wijse ende voorsinnige heere, mijn heer
Robert van Ittersum, tho Nienhuiss, *droste* dess
landess van Twente etc.

Geefft nochmaelss in behoorlicker onder-
danicheit toe kennen **Lambert Brouwer**,
borgem(eiste)r dess stedeckess Enschede, alss dat
hij durch eenen genaempt **Egbert Smit**, ingesetene
dess voorschr(even) stedeckess, hier bevorenss groffelick
geturbeert* iss in die possessie sommiger percelen * = verstoren
van goederen in het *erve* ende goet Pijlsshove geho-
rende ende oversulcx op clachte van hem, suppl(iant),
aen u, woled(ele) gedaen bij naemhafte poene belastet
iss van nu voordaen hem van vordere turbatien* * = stoornis
te onthouden, maintenerende den suppl(iant) in sijn
deuchtlick besitt, blijckende bij requeste ende ap-
pointtemainte, desen sub A bijgevoecht.

T' iss nu sulcx, dat die selve **Egbert Smit**
hem naederhant heft doen ende laten gelusten p(rae)tense,
doch in effecte nulle inleidinge te nemen in soodaenig
percelen van landerijen, den suppl(iant) bij sententien
ende daer op gevolgte scheidungende deilinge, dat
meer iss middelss speciale consent van **Jan**
en(de) **Gerrit Cost** g'accordeert ende toe gestaen,
gelick in cass van noot ende tot allen tijden genochsaem
kan bewesen worden.

Tegenss sodaenige inleidinge also die suppl(iant) in
tempore geprotesteert en(de) g'excipieert*, e(nde) eendeelss om * = verzetten
dat die voorschr(even) percelen van goederen lehen goederen
waeren, ende dat oversulcx die proprieteit van

dien niet onder den daeglicxen richter, maer

Exhibitum ahm 24-ste (octo)bris 1631 bij *bor-germ(eistere)n* der stadt Entscheide.

Folio 26.

voor den lehnheer alss competente richter mosten worden g'evinceert*. Ende dat anderseelss die *burgem(eiste)r* van Enschede meest eensijdich an de naeste vrienden ende bloetsverwanten van den beklaechden sijnde, op het naecte ende bloote versoeck van inleidinge supplicante inaudito & absente een seer ongerijmde praeposter ende praepudiciael vonniss hebben gegeven, waerbij sij den g'immitteerden bij sijne vermeinte immissie onderstaen te mainteneeren onder dese formele ende wel partijdige naedelige woorden, waerbij sij die selve vermeinte inleidinge voor eene wel gegronde en(de) behoerlicke inleidinge proclameeren absq(ue) ulla praevia legitima contradictione. So wordt den suppl(iant) in soedanigen cass wel hoochlick verorsaect die voorsch(reven) richters omme niet wijders van nu voortan beswaert te moegen worden, voor suspect te houden ende sulcx doende van u, woled(ele), gestreng, te bidden omme deroselver grootgunstlick te moegen gelieven die voorgaende redenen van suspicie*, evident uut bijgaende extract onder B in verbis subvirgilatis*, voor bestandt aen te nemen ende volgenss dien den suppl(iant) te ordineeren eenen anderen onpartijdigen richter uut die naestliggende stedekenss ofte anderss nae der selver goeden raet etc. Ten einde die suppl(iant) voor die selve sijne defensie sonder schroem ende vrese van partijschap bequaemlick hadde te institueren ende te wercke stellen.

* = overtuigen

* = verdenking; argwaan

* = onderstreepte

Dit doende etc.

Folio 27.

(in kantlijn:) A.

(in kantlijn:)

Wordt den beklaechden hiermede amptshalven woll ernstlick geordonniert, dat sij den suppl(iant) **Lambert Brouwer** wegen sijner *huisfrouwen* **Christina Cost** ende derselver onmondigen *kinderen* in die possessie der parcelen ende landerijen bij scheidonge ende deilonge denselven toegedielt, sullen ongeturbiert laeten. Ende sulcx bij poene van vijff ende twintich goltg(ulden) ende vijff ende twintich mudde haveren, voer beholdens niet to min mij mijn actie wegen d' hoecheit van tgene sie albereits met rouwer hant ende eigener autoriteit geattentiert hebben. So veern sie luiden averst enige actien van losse offt andersins op die g(eme)lte landerijen vermenen te hebben. Sullen deselve met ordentlicken rechte daer sulcx

behoert, moegen institueeren ende daeraver gerichtlicke decisie verwachten. Act(um) Deventer, den 30-ste decemb(ris) 1628. **Robert van Ittersum**. {28}.

Woledelen gestrenghe wijzen en(de) seer voorsienighen heere, mijn heere **Robert van Ittersum tho Nienhuijs**, *drost* slandes van die Twente etc..

Remonstreert zeer reverentelick **Lambert**

Brouwer, gewesene *borgerm(eiste)r* en(de) # noch # *borger*

der stede Enschede, hoe datt hij met

sijne stieff kinderen, nomine *uxoris*

(leider) in swaere q(uae)stien is geraeckt,

daerover eindtlick diverse en(de) costrijcke

procedures ontstanden, ierstlick super

puncto possessionis retinendae voor u, ge-

str(enge), waerinne die suppl(iant) plenarie

is gemainteneert v(er)moege sententie

bij u, woled(ele), gest(renge) tuschen parthien opten

18 april(is) 1627 met advijs van rechtsgeleerden

gepromulgeert* ende naemaels sub puncto

* = uitvaardigen

proprietas sive petitorii, daerover mede

sen(ten)tie erga[n]ghen, daervan in puncto nulli-

tatum provocatie aen *borgerm(eiste)r*, schepen

en(de) raedt der stadt Deventer is

geschiedt, en(de) sulcx niet tegenstaende

oick onvermindert een iegelick sijn recht

iss evenwel, pendente provocation tuschen

parthien provisionele scheidinge en(de) deilinge

gefallen bij dwelcke desen suppl(iant)

under anderen mede toe gedeildt bennen

ennige parcele(n) uut een goet en(de)

erve Pilsshove genoemt bij zal(ige)

Laurents van Lasunder mennige jaeren

langk peisibel gepossideert sonder daerinne van ie-

mande oijt geturbeert* te sijn, uutge[sondert]

* = verontrusten

Folio 28.

dat den suppl(iant) voor wenich dagen willen

die v(oor)s(chreven) perelen ommen bouwen door een

Egbert Smit met toe doen van **Ger-**

rit van Lasunder, en(de) den sooj van **Jan**

van Aelstede, via facti in dieselve posses-

sie iss geturbeert, dergestaldt datt

dess suppl(iant) bouwliede, wesende in ipso culti-

vationis actis durch die v(oor)s(chreven) turbanten met

schuppen en(de) grepen wrede van den lande gejaegt

haer selven bij eigener autoriteit daerinne

stellende, en(de) dieselve met den suppl(iant)

gunst offte meiste begadet sinde

om werpende. Onder pretensen dixel

van protestatie gedaen voor die magistraet van Enschede, alst blijkt hierbij. Ende also die saecken sinnen van zeer quade conseq(u)entie tenderende tott seditieuse* effecten, die in een landt van goede justitie niet kunnen, noch en behooren getollereert te worden etc. So versocht die suppl(iant) reverentelick om hem bij u, woled(ele) gest(renge), geacordeert en(de) mede gedeildt te worden arcti(us)*, arctissimum** adeoq(ue) paenale mandatum tot confirmatie van het vorige mede durch u, woled(ele) gest(renge), den suppl(iant) hier bevorens v(er)leent om van nue voort-aen niet langer in sijn possessie geturbeert te worden, den suppl(iant) daerinne alnoch ten fine v(oor)s(chreven) maintinerende donet en(de) dit doende.

* = oproerige

* = stevig? ** = stevigst?

Folio 29.

Request voor **Lambert Brouwer**.

Folio 30.

(in kantlijn:) B.

Extract(us) prothocolli.

A(nn)o 1631, den 13-de junij.

Johan Cost	{
Herm(en) Schouwink	{ <i>Borgermeijsteren.</i>
Hans Westerborch	{
Lijffert tho Lasunder	{

In sittendenn gerichte erschienen **Egbert Smidt**, versoekende *borgerm(eijstere)n* voer die geboer gelievenn willenn hem, comparant, gerichtlichenn tho immittierenn ende in tho leijdenn in alle alsoedaene goerdens, landerijen ende andere guideren, thobehorich gewest za(lige) **Pelgrim Cost**, *beste vaeder* van jegenwortigenn **Egvert Smidt**, tott die Pijlsshove gehoerich, soe **Lamb(ert) Brouwer** daervan in gebruick is hebbende.

Waerop *borgerm(eijstere)n* hem, **Egbert**, op sijn instantlich versoeck soe daetlich in twee goerdens, als oick bowlandt mit allen daer ahn klijvendenn, weijde, hoij, bow- ende groen- ende andern goerden landt, waer dieselvige dan oick gelegen mochten

gelegenn sijnn, ingeleijdet ende geimmit-
tiert, holdende denselvigenn bij sijne
wellegegründede ende behoerliche gedaene
immissie, ter tijdt ende soe lange hem
iemandt mit contrarien rechte daer-
uth ontsat sall hebben.
(in kantlijn:) Nis.

Pro concorante copia **Bernardt de Laer**, *secret(arius)* subs(*cripsit*).

Folio 31.

Request voor **Lambert Brouwer**

Numero 6°.

Folio 32.

Anno 1631, denn 7-den (novem)bris.

Erscheenen **Lamb(ert) Brouwer** mit **Johan Cost**,
smidt, der *frouwen kinder* mombaer, secht,
dat hie bespraeket wordt vann **Egbert**
Smidt, wegenn sijnn thogedielde loth offte
deell sijnn *huissf(rouwe)* ende haerenn tween
kinderenn vann za(lige) **Laurens tho Lasunder**,
ehelich geprocuriert ende naegelaetenn,
in welcke deelonge klaerlichenn versae-
tet ende bescheidenn is, datt alle lan-
derijenn, soe **Laurentz** ende sijnn *huissf(rouwe)*
beseetenn hebbenn gelijckelich doer het loth
sollenn gedielt wordenn, ende ahn jeder
sijdt fallen van elcks sort vann
goet, het sij hergekoemen van **Mechtelt**
Oelenn, **Pelgrim Cost**, offte **Geerdt Cost**,
voerbeholtlich dat soe feeren **Geerdt Cost**
op enige vann hem herkoomende guider
wegenn den eigendoem sall hebbenn tho
spreeckenn, wie oick inssgelijckenn
Gerrith ende **Berendt tho Lasunder**
op die landerijenn vann **Pelgrim Cost**, heer-
koemende soedaene acte jeder parthije
voerbenoempt en(de) affgeschneeden sall
blijven, well danner tho verstaen, dat
die goerdenn ende het stuccke landes tott
vergoedinge dess geringsten huise gisteri[ges daeges]

Folio 33.

ges daeges bij ~~gestelt~~ geset onweder-
roeplich daerbij sall blijven, maer wat
sunstenn doer einer oder ander parthije
bespraeket offte inhaeriert mochte worden,

t'selve sall die ander parthije geholdenn
sijnn hem tho helpenn defendieren ende
pro quota schaedeloes tho holdenn.

Versoeckenn **Lamb(ert) Brouwer** cum suis,
datt **Gerrith tho Lasunder** diese acte
voergeleesenn moge wordenn, ende daer-
op verklaeren wess hie gesinnet iss
t' doenne, alss oick het onvoldaene accoordt
voer die heeren binnen Deventer ge-
maecket iss, gesinnet t' volldoenn offte nicht.

Erscheenen **Egbert Smidt**, ende hadde well
verhaepet datt diese zaecke uth bevell
dess h(eere) *landtdrostenn* vann Twenthe
bij frondtliche compositie solde bijgelecht
hebben wordenn, ten welckenn fine com-
parant, **Egbert Smidt**, die zaecke inn
handenn vann twee onparthijsche *bor-*
germ(eijstere)n gecompromittiert mit admissie
dat dieselvige thin offte twintich olde
borgeren daer tho sollenn roopenn, wess
dieselve daerinne erkennen wordenn
offte erkandt worde(n), wass dieselvige [freedich]

Folio 34.

freedich ende d' wijle solchenn ahngestellten
dach van compositie bij faute vann
borgerm(eijste)r **Lamb(ert) Brouwer** iss onfrucht-
baer affgegaenn, soe versocht voers(chreven)
Egbert Smidt, dat alle actenn t' sedert
die inleijdinge gepassiert, angesehenn
Lamb(ert) Brouwer bereijtz gerichtlichen
verklaert hefft apud sua praemissa te
persistierenn, mogenn opgesocht worden
ende wess daer is geprothocolliert,
gecopijert, thosaemen gevoecht onder be-
hoerlich inventaris vann einem e(dele) raedt
verschlaetenn ende daerop advijss enen
rechtzeleerdenn gescheppet moge word-
denn, omme tho sententieren wess
Godt ende recht iss.

Erscheenen **Lamb(ert) Brouwer** met **Johann**
Cost, *ohm* ende mombaer der onmundi-
genn *kinder*, versoeckenn copije ende 14
daege omme mit die ander anwesende ~~m~~
mombarenn tho consulieren, wat hier wij-
ders inn t' doenne, entweder uthleijdin-
ge t' doenne offte ahn einen onparthijschen

tho verschickenn, ende dat **Lambert Brouwer** onschuldich is, dat solches onfruchtbaer affgegaen iss sijne persohn leedt genoegh, d' wijle dieselvige niet en soeckt alss endtschap der zaeckenn.

Folio 35.

Egbert Smidt protestiert well uthdrucklichenn van opholdinge dess incidentis, soe *borgerm(eijstere)n* **Lambert Brouwer** causiert, mit versoeck dat uth krafft van geschiedenne inleijdinge, waer entegens besshero noch giene uthleijdinge geschiet in die possessie derselven goeder, daeromme gepleitet wordt moge gesteldt wordenn wie solches nae landtrechte geboert, voerbeholtlich sijnn recht ten petitoer, verwachte hierop *borgerm(eijstere)n* decreet cum protestatione van allenn costenn, hinder ende schaedenn geschege hem hier en boven protestiert dieselvige de *denegata sibi justitia*.

Eodem erschenen **Lamb(ert) Brouwer** en(de) secht dat hie niet kan koemen t' schluitenn all ehr ende bevoer **Gerrith tho Lasunder** die vorige act voergelesen ist, ende mit die *kinderen* mombaeren geconsuliert sall wordenn.

Borgerm(eijstere)n nehmen hierop den tijdt van achte daegenn omme alss dan hierinne tho decretieren naer behorenn.

Pro concorante copia **Bernardt de Laer**, *secret(arius)* subs(*cripsit*).

Numero 7°.

Personen:

Aelstede, Jan van, met zoon, 28,
Brouwer, o,11,13,21,23,24,
Brouwer, Lambert, * ± 1571; + ± 1649, kleermaker/borgermeister, x2: Christina Cost,
1,2,4,10, 16,(19),20,21,22,23,24,25,27,29,30,31,32,33,34,35,
Brouwer, Lamberti, 1,(20),23,
Brouwer, Lambertt, x, 6,7,
Brouwers, Lamberti, x, 9,
Cost, Christina/Stijne, * ± 1599; + < 1654, x Lambert Brouwer, 27,
Cost, Geerd, 32,
Cost, Gerrit, 25,
Cost, Jan, 25,
Cost, Johan, * ± 1601; + ± 1664, borgermeijster/smid, 30,32,
Cost, Johann, borgermeister, ohm van (2) kinderen van Christina Cost, 4,34,
Cost, Pelgrim, +, bestevaeder van Egbert Smidt, 4,6,7,16,30,32,
Costes, Pelgrim, 16,
drosten = landdrostenn van Twenthe, 23,
Hellendoern, Ahardus, J.U.L., advocatus van Egbert Smidt, 18,24,
Ittersum tho Nienhuiss/Nienhuijs, Robert van, * ± 1580; + 1636, drost van Twente,
25,27,
Kost, Pelgrum, bestevaeder van Smidt, 24,
Laer, Bernardt de, secretarius, 2,5,17,21,30,35,
landdrostenn von Twenthe, 20,21,23,33,
Lasunder, ten, 25,
Lasunder, Berendt(tt) tho, 1,8,
Lasunder, Gerrith(tt) tho, 1,8,32,33,35,
Lasunder, Laurens tho, * ± 1581; + < 1626, smid, x1: Christina Cost, met 2 kinderen: Grietje
en Jacob, 32,
Lasunder, Laurentz tho, +, 16,32,
Lasunder, Leijffert tho, borgermeister, 4,
Lasunder, Lijffert tho, borgemeijster,30,

Lasunder, Gerrit van,	28,
Lasunder, Laurents van, +,	27,
Oelen, Mechtelt,	32,
Oelen, Theodorus,	7,
Oelenn,	32,
Schouwinck, Herm(en), borgermei(j)ster,	4,30,
Smidt,	o,13,
Smidt, Egbert,	1,2,4,6,10,12,16,(17),18,20,22,23,30,32,33,34,35,
Smidt, Egberto,	1,19,20,
Smidt, Egbertz,	(21),
Smidts, Egberten,	23,
Smidts, Egberti,	24,
Smidtz,	24,
Smijdt, Egbert,	11,
Smit, Egbert,	23,25,28,
Smit, Egberto,	23,
Smitt, Egbert,	6,
Smitt, Egbertt,	7,9,
Westerborch, Hanss, borgermeister,	4,30,

Plaatsen:

Deventer,	25,27,
Enschede,	o,6,7,10,20,22,25,26,27,28,
Enschedensis,	17,
Entscheide,	2,6,22,23,25,
Pijlshove,	4,
Pilshoeve, erve,	6,
Pijlsshove,	16,25,30,
Pilsshove, erve,	27,
Munster,	7,
Twente,	25,27,
Twenthe,	20,21,23,